

státní zákonodárství o ní nedalo, a to nejen po stránce hmotné, ale ani po stránce formální, co se týče příslušnosti, tedy dle hořejšího nastupuje tu sama sebou církevní autonomie a tedy i příslušnost církevních úřadů, či »jurisdikční moc pro obor církevní platná«, i bylo proto tak rozhodnouti, jak se stalo (§ 42 j. n., § 477 čís. 6, 478, 1, 240, 1, 471 č. 7, 513 c. ř. s.).

Čís. 2714.

Šetřiti ustanovení čl. 343 obch. zák. jest prodávateli uloženo bezvýhradně, i tehdy, není-li zboží, o něž jde, dosud vyrobeno. Není-li prodávatel z této příčiny s to, by zachoval se dle čl. 343 obch. zák., nemůže požadovati na kupiteli náhradu škody, nýbrž pouze vykonati některá z ostatních práv čl. 354 obch. zák.

(Rozh. ze dne 12. června 1923, Rv I 1445/22.)

Žalovaný, koupiv od žalobkyně zboží (šampaňské láhve), měl zříditi akreditiv. Ježto však akreditivu nezřídil, domáhala se na něm žalobkyně náhrady zisku, jenž jí nesplněním obchodu ušel. O b a n i ž š í s o u d y žalobě vyhověly, o d v o l a c í s o u d uvedl v otázce, o níž tu jde, v d ů v o d e c h: Odvolatel má pravdu, že v tomto sporu třeba použití čl. 354 obch. zák. a že prodávatel, netrvá-li na splnění smlouvy ani od ní beze všeho ustoupiti nemíní, má právo — pokud se týče povinnosti zboží dle čl. 343 obch. zák. na kupitelův účet prodati a náhradu žádati. Avšak z tohoto pravidla, v němž se předpokládá, že prodávatel má prodané zboží po ruce, nutno činiti výjimku tam, kde zboží má býti teprve vyrobeno, jak tomu bylo v tomto případě. Nelze přec rozumně žádati, by prodávající strana v případě prodlení strany kupující dala zboží, k pozdější dodávce objednané, zhotoviti pouze za tím účelem, aby je mohla ve smyslu čl. 343 obch. zák. prodati a tak zjistiti škodu konkrétní, kterou jí má kupující nahraditi. Postupem takovým zvyšovalo by se bezdůvodně riziko strany prodávající, jež nemůže věděti, dostane-li se jí od strany kupující plná náhrada za to, o č zboží bude prodáno pod cenou nákupní, a nemohlo býti úmyslem zákonodárcovým, by riziko takové uvaloval na stranu, která chce smlouvu věrně a poctivě plniti. Nezbyvá tedy než přiznati v takovém případě straně prodávající nárok na náhradu škody i tenkrát, když zboží zhotoviti nedala a svépomocného prodeje dle čl. 343 obch. zák. neprovedla. Prvý soud přiznal tudíž právem žalobkyni zažalovaný nárok, který záleží pouze v náhradě ušlého zisku (čl. 283 obch. zák.), jehož výše byla bezvadným způsobem zjištěna.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D u v o d y:

Dovolání nelze upřiti oprávněnosti, pokud spatřuje nesprávné právní posouzení věci v právním názoru odvolacího soudu, že žalující firma, chtějíc požadovati na žalovaném místo plnění smlouvy ve smyslu čl. 354 obch. zák. náhradu škody, nebyla povinna šetřiti ustanovení čl. 343 obch. zák. a že nemusila provésti tak zvaný svépomocný prodej objednaného zboží. Odvolací soud má za to, že prodávatel jest povinen dle čl. 343 obch. zák. jen tenkrát zboží na kupitelův účet prodati, má-li

prodané zboží po ruce, nikoliv však, když zboží má jím býti teprve vyrobeno, jako v tomto případě. Než odvolací soud přehlíží, že obchodní zákon prodávateli bezvýhradně v čl. 354 obch. zák. ukládá, že musí šetřiti ustanovení čl. 343 obch. zák., chce-li požadovati na kupiteli pouze náhradu škody místo splnění smlouvy. V tomto případě bylo zjištěno, že žalovaný se zavázal, že otevře žalobkyni akreditiv ve smluvené době, který byl zvláštní formou placení, a žalovaný tomuto závazku ani ve lhůtě, dodatečně mu poskytované dopisem ze dne 24. června 1921 nevyhověl, čímž octl se s placením v prodlení a stihly ho právní účinky prodlení dle čl. 354 obch. zák. Rozhodla-li se žalobkyně, že bude požadovati na žalovaném pouze náhradu škody na místě plnění, mohla toto právo uplatniti jen za podmínek čl. 343 obch. zák., t. j. mohla požadovati jen t. zv. konkrétní škodu, záležející v rozdílu mezi smluvenou cenou trhovou a cenou docílenou svépomocným prodejem po rozumu čl. 343 obch. zák. Jinakou škodu, zejména škodu t. zv. abstraktní, jaké ve skutečnosti se domáhá, požadovati však nemůže. Nemohla-li žalobkyně splniti předpoklady zákona, a zboží na kupiteluv účet dle čl. 343 obch. zák. prodati, poněvadž je dosud vyrobené neměla, bylo její věci, by použila některého jiného oprávnění čl. 354 obch. zák. Ostatně žalobkyně ani netvrdila, že jí byla zaviněním žalovaného výroba zboží znemožněna, naopak bylo zjištěno, že zboží mohlo býti skládáno včas vyrobeno. Ježto tedy žalobkyně nesplnila předpisu čl. 354 obch. zák., není její nárok na náhradu škody zákonem odůvodněn, pročež bylo dovolání vyhověti.

Čís. 2715.

Při posuzování nadávek a zlého nakládání jako důvodu rozvodu jest přihlídnouti k tomu, jakým způsobem k nim došlo vzhledem k životu manželů.

Lze zamítnouti žalobu o rozvod, třebaž žalovaný domáhal se v odvolání (dovolání) pouze, by vyloučena byla jeho vina na rozvodu.

(Rozh. ze dne 12. června 1923, Rv I 1481/22.)

K žalobě manželky na rozvod manželství od stolu a lože uznaly oba nížeší soudy na rozvod manželství z viny obou stran, Nejvyšší soud k dovolání žalovaného žalobu zamítl.

Důvody:

Předchozí stolice, uznávající na rozvod z viny obou stran, spatřují vinu žalovaného v tom, že se žalobkyní způsobem těžkým zle nakládal a že jí opětovně velmi citelně na cti ubližoval. Tento úsudek vyvozují, jak z odůvodnění rozsudku vysvítá, z těchto skutkových zjištění: 1. že žalovaný v hádkách s manželkou ji po třikráte uhodil, jednou do ní strčil, až se o sporák do krve zranila, že jednou v hostinské místnosti mrštil po žalobkyni sklenicí s vínem, hrozil jí, že jí zuby vyrazí a že si žalobkyně svým bratrům a sestře stěžovala, že jí žalovaný tluče, 2. že jí nadával sviň, kurev, bestií a pod. a se jednou k ní před dcerou Ludmilou vyjádřil: »Ty jsi kurva a tvoje dcera je také kurva.« Doba a podnět těchto příhod zlého nakládání a na cti ubližování nebyly z většího dílu podrobněji zjištěny. Nejvyšší soud nemůže se však přidati